

[Kelm-Hansen]

oprette en matchingfond, som danske eksportører skal kunne bruge for at imødegå udenlandske konkurrenters tilbud om bløde kreditter. Nyboe Andersen-udvalget skriver direkte, at blandede kreditter ikke i sig selv er anbefalelsesværdige, men at den vigtigste politiske motivering for at indføre dem er handelspolitisk egeninteresse.

Derfor må socialdemokratiet afvise, at egentlige u-landsmidler anvendes på denne måde, så meget mere som der i betænkningen foreslås en anden løsning, nemlig den, at de nødvendige matchingmidler fremskaffes som en særlig erhvervsfremmebevilling. En sådan løsning vil socialdemokratiet gerne medvirke til, og skulle det vise sig i dag, at der er bred tilslutning til det, er vi også indstillet på at fremsætte lovforslag herom.

Jeg vil også henlede opmærksomheden på, at ministeren selv i sin redegørelse skriver, at ordningen med at tage af statslånsmidlerne »vil fordre en hurtigere og lidt mindre dybtgående vurdering af projekternes udviklings-effekt.«

I forvejen er situationen den, at netop statslånsprojekterne har vist, hvor nødvendigt det er med en endnu omhyggeligere planlægning og endnu mere dybtgående forundersøgelser. Derfor er det ikke lempelser, der tiltrænges på dette område, men snarere stramninger, hvilket jo også fremgik af statsrevisorernes rapport fra deres rejse for nylig i Tanzania, hvor de havde ganske interessante forslag til, hvordan man kunne knytte erhvervslivet tættere til statslånsprojekterne ansvarsmæssigt og dermed forbedre disse projekter.

Med hensyn til investeringsgarantiordningen kan vi tilslutte os, at den i det store og hele fortsætter som hidtil med de enkelte forbedringer, som foreslås. Men netop denne ordning indeholder nogle problemer, som udvalget desværre ikke har taget fat på. Det drejer sig om investeringer i lande, som ikke har ratificeret særlig vigtige ILO-konventioner om arbejdsforhold og arbejdsbetingelser, eller som groft overtræder sådanne konventioner. Der vil ofte opstå en klar interessekonflikt, når danske virksomheder ønsker at investere i disse lande, mens f.eks. dansk fagbevægelse stærkt modsætter sig, at det sker. Her ville det have været ønskeligt med kvalificeret analyse og vejledning, og i socialdemokratiet er vi i hvert fald af den opfattelse,

at der ved disse investeringer også må tages hensyn til de nævnte arbejdsbetingelser.

Jeg skal også gøre nogle bemærkninger om industrialiseringsfonden. Jeg synes, der er grund til at takke udvalget for, at det kraftigt har gjort opmærksom på, at IFU i hvert fald på det tidspunkt langtfra havde anvendt alle de midler, der var til rådighed, at de havde været for forsigtige og restriktive. Vi har noteret os, at ministeren er enig i, at det ville være ønskeligt, om IFU udviser den størst mulige grad af risikovilje, og vi håber, at man, hvis det resulterer i, at de eksisterende midler bliver brugt, fra ministerens side vil være indstillet på at skaffe ekstra midler til denne ordning.

Det har især knebet med investeringer i de egentlige lavindkomstlande, som ellers er den landegruppe, som prioriteres højest i dansk samarbejde med den tredje verden. Det er nyttigt at få oplyst, at både Holland, Sverige og England har været i stand til at gennemføre en anden politik, og det må vi også kunne gøre.

Forslaget fra udvalget om at forsøge sig med en væsentlig forøgelse af udviklingseffekten er godt, herunder forslaget om at anvende 3 gange 10 mill. kr. i en 3 års periode for at igangsætte projekter, der ikke umiddelbart er begrundede i forretningsmæssig rentabilitet. Det vil også være nyttigt at få foretaget en vurdering af repræsentative projektvirksomheder, som har været i drift i en årække, for dermed at få en belysning af udviklingseffekten.

Vi kan med glæde tilslutte os bestræbelserne på at skabe bedre muligheder for, at små og mellemstore danske virksomheder kan være med og få chancen for at etablere sig i udviklingslandene. Her er der et interessant forslag om en særlig IFU-repræsentation i udvalgte lande.

Vi finder det også støtteværdigt med et udvidet samarbejde mellem IFU og Danida i form af tilknyttede ekspertprogrammer og stipendiatprogrammer. Forudsætningen må dog være, at de strenge udviklingsmæssige krav, der stilles til Danidaprojekter, vil kunne opretholdes. Derfor er det ikke nogen god idé, at administrationen af disse ordninger skal lægges over til IFU, men det forstår jeg heller ikke er ministerens tanke.

I denne forbindelse bør det bemærkes, at ministeren skriver, at IFU og Danida bør